

Vlad ZAMFIRESCU:

*„Cred că în momentul în care consideri
că nu mai ai nimic de învățat,
ești mort ca artist.”*

Vlad Zamfirescu și-a dorit dintotdeauna să fie actor. La nouă ani era deja într-o trupă de pantomimă din Târgu Mureș. Pe timpul liceului mergea la Teatrul Studențesc Podul. La douăzeci de ani, fiind încă student la UNATC, la clasa lui Ion Cojar, câștiga Premiul UNITER pentru debut. După terminarea facultății, s-a angajat la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra”. Este căsătorit cu Mihaela și tatăl unui băiețel adorabil, Matei. Joacă în mai multe spectacole la Teatrul Act și la Teatrul „Bulandra” și repetă pentru alte trei. Am vorbit cu el despre copilărie, familie, pasiunea pentru teatru și despre profesorul drag lui, regizorul Ion Cojar (care, între timp, s-a stins din viață – N. red.).

Mirela Sandu: *În anul 1997 erai student și jucai la Casandra, fiind câștigătorul Premiului UNITER pentru debut. Ce își dorea Vlad Zamfirescu pe atunci?*

Vlad Zamfirescu: Își dorea să joace cât mai mult, să facă teatru de calitate. Asta am și făcut; uneori mai bine, alteori mai rău, dar întotdeauna cu pasiune. Nu aveam un scop anume de atins. Vroiam să mă simt bine și să îmi placă ceea ce fac.

M.S.: *Ai fost studentul lui Ion Cojar...*

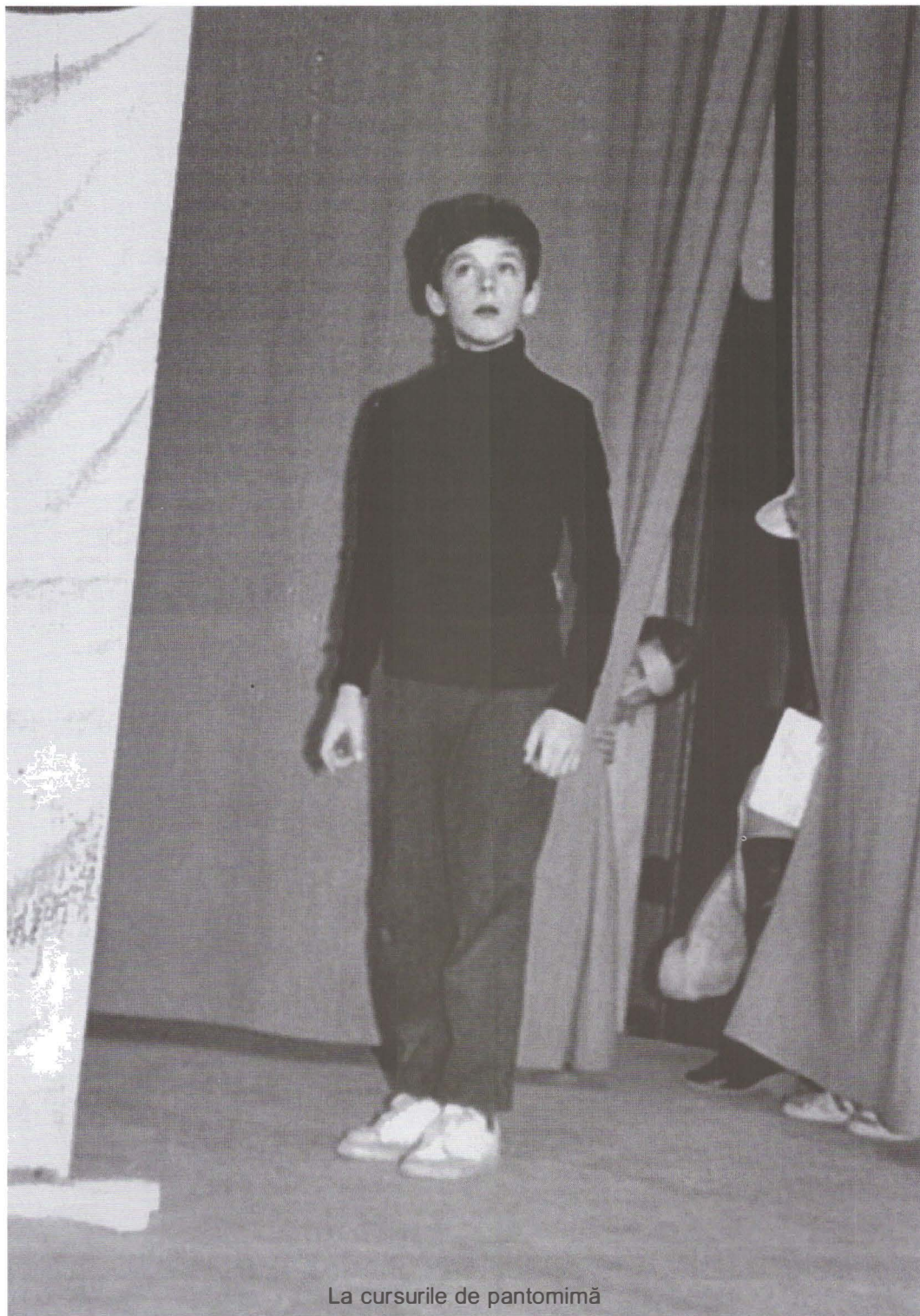
V.Z.: La început, am fost la clasa lui Gelu Colceag, apoi s-au împărțit clasele și am trecut la maestrul Ion Cojar.

M.S.: *Ce amintiri ai din perioada aceea? Cum era ca profesor?*

V.Z.: La clasă avea o tenacitate aproape supraomenească de a însămânța în fiecare elev al lui fâgașul corect pentru meseria de actor. Chiar și cu cei care înțelegeau mai greu stătea ore întregi încercând să îi învețe, să le deschidă o cale. Venea la școală zi de zi și repeta câte opt-zece ore cu o răbdare incredibilă. Noi ne plictiseam, eram prea tineri. Din păcate, la vârsta aceea este greu să îți găsești timp să ascuți. Vorbea foarte mult, ore în șir, dar abia acum înțeleg că proceda foarte bine, pentru că noi înțelegeam lucrurile doar la un nivel superficial. Ne dădea foarte multe exemple tocmai pentru a ne face să pătrundem ideea în profunzime. Avea un mod de lucru foarte bun, pe care îl are și Gelu Colceag de exemplu. Toți studenții erau obligați să participe la repetiții. După ce se lucra o bucată, se discuta. El își spunea ultimul părerea, puncta lucrurile importante. Simțeam că aveam o mare responsabilitate și ne concentrăm pe bucată respectivă, chiar dacă nu eram pe scenă. Lucram în același timp cu colegii noștri și învățam foarte mult. Încet, încet, ne-a creat un sistem propriu de valori și ne-a făcut să știm când ceva este bine și când este rău. Ne-a învățat să avem încredere în noi, în felul nostru de a simți și de a gândi. După părerea mea, este unul dintre cei mai mari profesori ai școlii românești de teatru. Sunt foarte atașat de el. Ne-am înțeles foarte bine. A fost o dragoste mare între noi.

M.S.: *Crezi că actorul care ai devenit i se datorează și lui?*

V.Z.: Experiențele și oamenii pe care îi întâlnești te modifică. Am preluat o parte din energiile și învățămintele pe care le-am primit la clasă. Domnul Ion Cojar

La cursurile de pantomimă

a contat enorm pentru mine, datorită lui m-am deschis spre meseria asta, m-a luminat. De la el am învățat să gândesc teatru și să forez, să caut în sensul în care trebuie.

M.S.: *După terminarea facultății ai mai lucrat cu Ion Cojar?*

V.Z.: Din păcate, nu. Când jucam în *Azilul de noapte* de Maxim Gorki la „Casandra”, mi-a spus că dacă va monta piesa într-un teatru profesionist, pe mine mă va distribui în Vaska Pepel. Am suferit foarte mult atunci când a montat *Azilul de noapte* la Teatrul Național din București și nu m-a distribuit. Mi se părea nedrept. Dar când am văzut spectacolul, am înțeles că nu aveam cum să fiu în acea distribuție, fiecare personaj era gândit cu zece ani mai în vârstă. În urmă cu doi ani, am început la Teatrul „L.S. Bulandra” repetițiile la o dramatizare a lui Ion Cojar după Dostoievski, cu Mihai Constantin în rolul principal. De fiecare dată când sunt în preajma domnului profesor, nici măcar nu mai contează produsul finit, ci doar munca alături de el și descoperirile din fiecare zi. Faptul că stau acolo și ascult ce spune lucrează în mine ani de-a rândul.

M.S.: *Făceai parte dintr-o clasă foarte bună...*

V.Z.: Da, a fost un an foarte bun. Erau clasele lui Gelu Colceag, Ion Cojar și Alexandru Repan. Mai mult de jumătate dintre cei care au terminat atunci sunt angajați în teatrele din București. Pe lângă faptul că am avut profesori buni, șansa noastră a fost și că tocmai atunci se producea un schimb de generații.

M.S.: *Frederik din Pelicanul de August Strindberg a fost primul tău rol important. Ce a însemnat pentru tine acea perioadă?*

V.Z.: Întâlnirea cu doamnele Cătălina Buzoianu și Valeria Seciu a însemnat foarte mult pentru mine. Eram foarte tânăr pe atunci, aveam nouăsprezece—douăzeci de ani. Am încercat la vârstă și la experiența pe care le aveam să fac cât mai bine personajul. Când mă gândesc la acea perioadă, am un ușor zâmbet. Mă gândesc că eram un copil care promitea. Apoi a urmat spectacolul *Șase personaje în căutarea unui autor* de Luigi Pirandello, eram Băiatul. Mi-a plăcut foarte tare rolul acela. Cătălina Buzoianu a fost foarte importantă pentru începutul drumului meu în teatru.

M.S.: *În ultimii ani ai colaborat foarte mult cu Teatrul Act. Cum ai început să lucrezi acolo?*

V.Z.: Am început colaborarea cu Teatrul Act cu o piesă regizată de Vlad Massaci, *Bash* de Neil LaBute. Începând cu acest spectacol, s-a format o echipă foarte bună cu care mi-a făcut plăcere să lucrez. Mă interesează foarte mult genul acesta de apropiere de spectator cum se întâmplă la Teatrul Act.

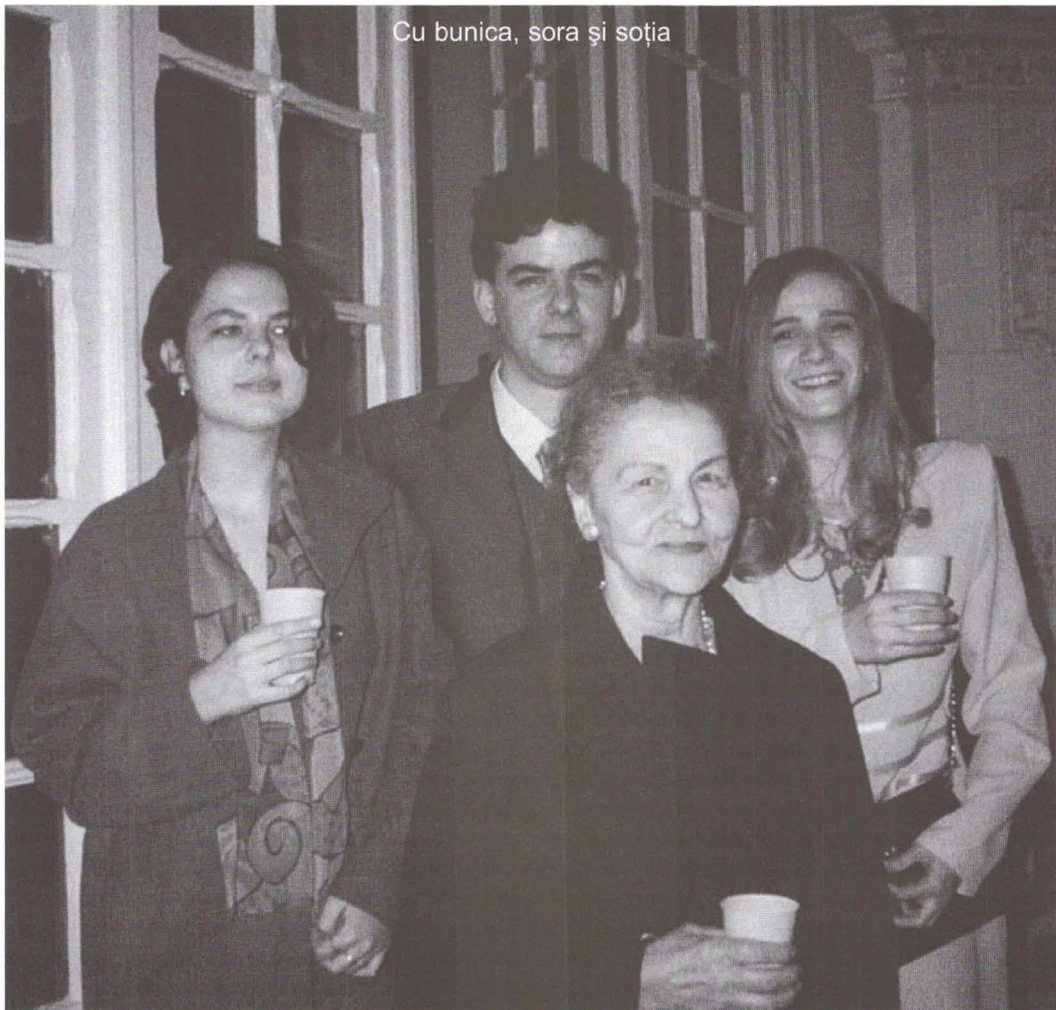
M.S.: *Ce joci acum?*

V.Z.: De curând am avut premiera cu spectacolul *Dumnezeul de a doua zi* de Mimi Brănescu, regizat de Claudiu Goga. Îmi place textul și mă bucur că încep să se scrie și la noi piese ofertante pentru actori. În piesă este vorba despre o viață ratată din cauza unor conjuncturi familiale. Doi oameni se întâlnesc într-o iubire perfectă și încearcă să și-o împlinească, dar nu reușesc. Sunt două povești paralele, fiecare descriind cele întâmplate din perspectiva sa.

M.S.: *Este pentru prima oară când lucrezi cu Claudiu Goga?*

V.Z.: Da, este pentru prima dată. Ne cunoaștem de mult timp, la facultate el era cu un an mai mic decât mine. L-am văzut examenele la clasă. Vroiam de multă vreme să lucrăm împreună, dar nu am reușit. Când a pus în scenă la Brașov *Livada de vișini* de Cehov, m-a invitat să joc, dar nu am putut merge, pentru că eram implicat în alt proiect. Mă bucur că ne-am întâlnit acum și cred că a ieșit un lucru bun.

Cu bunica, sora și soția

Mi-a plăcut foarte mult să lucrez alături de Claudiu Goga și sper să mai repetăm experiența. Ne-am propus ca în primăvara anului următor să repetăm *Îmblânzirea scorpiei* de William Shakespeare. Sper să ne găsim amândoi timp. Îmi doresc mult să joc Shakespeare. Sper că sunt pregătit. Deja este legendă intenția lui Vlad Massaci de a face *Richard al III-lea* cu mine. Probabil tot anul viitor se va întâmpla.

M.S.: Ce repeți acum?

V.Z.: Am început repetițiile la două spectacole: *Some girls*, unde interpretez un tânăr care înainte de a se însura revine în „trecut” pentru a se împăca acum cu iubitele pe care le părăsise fără nicio explicație. Se simte vinovat și nu vrea să își înceapă noua viață înainte de a se împăca cu tot ce s-a întâmplat în decursul anilor. Este o coproducție a Teatrului Catharsis și Teatrul „George Ciprian” din Buzău. Se va juca atât la Buzău cât și la Teatrul „Nottara”, Sala Studio. Regia îi aparține lui Cristian Juncu. Fostele iubite sunt interpretate de: Irina Velcescu, Cristina Florea, Catrinel Dumitrescu, Andreea Vasile și Diana Cavallioti. Primul spectacol: 3 octombrie la Buzău, iar premiera în a doua parte a lunii octombrie,

În spectacolul cu piesa *Dumnezeu de a doua zi* de Mimi Brănescu

la Teatrul „Nottara”. Cel de-al doilea proiect nu știu încă unde se va juca. Este vorba de o piesă care se numește *Dinner with friends* de Donald Margulies, care a luat Premiului Pulitzer în anul 2000. Va fi montată de Alice Barb și joc alături de Cătălina Mustăță, Cerasela Iosifescu și Dan Aștilean. Urmează să încep repetițiile și la Teatrul „L.S. Bulandra”, probabil Sala Izvor, în spectacolul *Artă* de Iasmina Reza, regizat de Cristi Juncu, cu Gigi Ifrim și Șerban Pavlu.

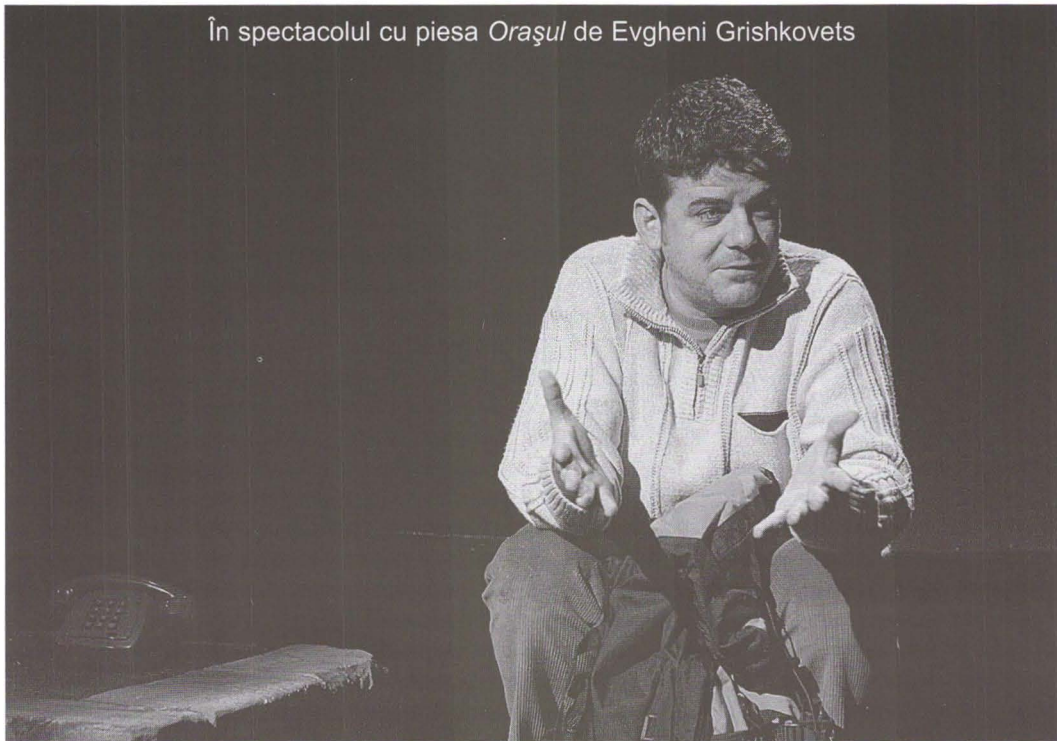
M.S.: *Pomeneai de Teatrul Catharsis. Cu ce se ocupă?*

V.Z.: Teatrul Catharsis este o asociație culturală care s-a născut din nevoia de a face teatru. Începuserăm să montăm spectacole și trebuia găsit un cadru legal prin care să le susținem. A împlinit deja cinci ani și începem să avem din ce în ce mai multe producții. *American Buffalo* de David Mamet, *Orașul* de Evgheni Grishkovets, *Demonul roșu* de Hideki Noda sunt spectacolele noastre. Scopul nostru este promovarea teatrului modern de cea mai bună calitate. Ne interesează, în special, textele bune care nu au avut încă premiera în România. Toate titlurile enumerate au fost premieră absolută în România. Asociația este formată din trei membri: Kana Hashimoto, Mihaela Zamfirescu (pentru partea de dans) și cu mine.

M.S.: *Ai venit în București la vârsta de paisprezece ani. Cum a fost copilăria ta la Târgu Mureș?*

V.Z.: O mare parte din timp am petrecut-o cu bunica mea. A fost foarte frumoasă acea perioadă și îmi face plăcere să mă gândesc la acei ani. Pe urmă, am venit la București pentru că urma să fac teatru. La Târgu Mureș făceam pantomimă încă din clasa a III-a și îmi plăcea foarte mult.

În spectacolul cu piesa *Orașul* de Evgheni Grishkovets

M.S.: *Cum a fost acomodarea în București?*

V.Z.: Orice ruptură este grea. La vârsta de paisprezece ani și trecerea de la o clasă la alta ți se pare ceva îngrozitor. Dar sunt pași în viață pe care trebuie să îi faci, așa că a trebuit să depășesc momentul.

M.S.: *Știu că ai și acolo o soră...*

V.Z.: De fapt, am două surori: Ștefana și Cristina. Pe Ștefana cred că o știți, iar Cristina este cu zece ani mai mică decât mine. A terminat facultatea în Germania și acum lucrează acolo. Este singurul om deștept din familie!

M.S.: *Tu și Mihaela aveți un băiețel...*

V.Z.: Da, Matei. Are doi ani și jumătate. Al doilea băiețel este pe drum. Încă nu știm cum îl va chema. Poate Andrei, poate Mihnea...

M.S.: *Când s-a născut Matei, spuneai că îți dorești să petreci mult timp cu el. Ai reușit să faci asta?*

V.Z.: Da, am reușit. La un moment dat, sufeream că se întâmplau atât de multe lucruri noi pentru el și eu nu eram de față. Nu puteam să fiu martor la etapele dezvoltării lui și-mi displăcea lucrul acesta. Acum, deși am repetiții, reușesc să stau și cu el. Apariția lui Matei pe lume m-a făcut să mă raportez altfel la viață, la carieră, la familie.

M.S.: *Crezi că faptul că te-ai născut într-o familie de actori te-a determinat să optezi pentru teatru?*

V.Z.: Eu am avut parcă dintotdeauna pasiunea pentru teatru. Nu știu dacă a fost nativă sau insuflată. Cel mai important lucru, pentru orice meserie, este să fie făcută cu pasiune. Dacă cel care o face are pasiune, își va da toată silința să o facă cât mai bine. În schimb, dacă nu îi place, viața lui va fi tristă și obositoare.

Doar așa putem câștiga partida cu noi înșine. Indiferent de meseria pe care o avem, dacă ne bucurăm de ea, vom fi cu siguranță fericiți. Din punctul acesta de vedere mă consider un norocos: îmi place ceea ce fac și merg la repetiții și la spectacole cu mare bucurie. Abia aștept următoarea repetiție sau viitorul spectacol.

M.S.: *Care sunt oamenii care de-a lungul anilor au însemnat ceva pentru tine profesional?*

V.Z.: Au fost și încă sunt multe persoane în prezența cărora mă simt ca un burete. Începând cu Cătălin Naum și Teatrul Podul la care am mers pe când eram în liceu și continuând cu Gelu Colceag, Ion Cojar, Cătălina Buzoianu și mulți actori pe care îi admir foarte tare. Tot timpul pot învăța câte ceva nou de la ei. În momentul în care consideri că nu mai ai nimic de învățat ești mort ca și creator.

M.S.: *Declari acum ceva timp că ai vrea să te apuci de regie...*

V.Z.: Da, am o piesă, *Dinner with friends*, pe care vreau să o pun în scenă de doi ani. Nu pentru că mi-aș fi dorit să joc în ea, ci pentru că am simțit că prin intermediul ei aș avea ceva de spus. Din păcate, nu am găsit timpul necesar și apoi a venit propunerea lui Alice Barb să joc exact în aceeași piesă. I-am spus încă de la început că nu vreau să renunț la ideea mea, chiar dacă voi juca în spectacolul ei. Alice a fost foarte drăguță și a spus că nu are nimic împotriva. Sunt extrem de selectiv la texte, mai ales atunci când îmi pot exprima opinia, atunci când împreună cu cei cu care lucrez – Vlad Massaci, Cristian Juncu și actorii din distribuție – alegem piesa pe care urmează să o jucăm. După părerea mea, este cel mai important element. Sigur că este nevoie de multă atenție și la alegerea distribuției, a regizorului și a scenografului, dar textul este elementul de bază.

M.S.: *Cum vă alegeți textele?*

V.Z.: Citim foarte mult. De exemplu, cei doi regizori de care am pomenit citesc foarte mult în original. Eu citesc în română. Din păcate, găsim foarte greu un text care să ne intereseze. Din șaiszeci–șaptezeci de piese uneori nu alegem niciuna.

M.S.: *Te imaginezi făcând altceva decât teatru?*

V.Z.: Nu știu. Dacă m-ar fi atras, probabil că aș fi făcut altceva. Spree exemplu, îmi place să gătesc. Nu știu dacă te naști cu pasiunea pentru un anumit lucru sau ea poate fi insuflată, educată. Probabil că amândouă variantele sunt posibile. Sunt lucruri native care ies la suprafață indiferent de împrejurări, dar se poate întâmpla să existe mai multe înclinații latente și să forezi doar pe una dintre ele, să te descoperi acolo. Îmi aduc aminte de un copil de la Târgu Mureș, avea în jur de zece ani. Ninsese și ne jucam. El a luat un băț și a desenat pe asfalt un tigru. Ceilalți desenaserăm fețe de oameni, așa cum fac copiii care nu știu să deseneze: un cerc și niște puncte. Eram vreo șase–șapte copii. Când am văzut tigrul lui, am înlemnit toți: parcă urma să se ridice din zăpadă și să plece! Nu îl învățase nimeni, talentul lui era înnăscut. Sunt convins că oamenii care nu au un talent atât de evident, pot avea mai multe estompe. Depinde de fiecare în parte pe ce drum își alege să meargă și, dacă nu este împotriva aptitudinilor sale, poate ajunge la un nivel la fel de înalt ca „desenatorul de tigri”. Sigur că foarte important este și mediul în care trăiești, educația, etc...

M.S.: *Te întrebam la început ce gânduri aveai când ai terminat facultatea. Ce îți dorești acum după 12 ani de la absolvire?*

V.Z.: Îmi este bine așa cum sunt acum: lucrez texte care îmi plac, cu oameni cu care am multe lucruri în comun și am o familie de care mă bucur foarte tare. Evident, tot timpul este loc de mai bine, dar din foarte multe puncte de vedere mă consider un om fericit.

Interviu realizat de Mirela SANDU